

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÂRE

24 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Nr. 223/9

Completul de contestație nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte Anatolie Minciuna

Membri Igor Mânăscurtă

Veronica Mocanu

Examinând contestația cet. Russu Denis împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 741s-1097p/m, din 10 septembrie 2020, emise pe marginea sesizării depuse la 10 august 2020 asupra acțiunilor judecătorilor Curții de Apel Chișinău Teleucă Stelian, Diaconu Mihail și Furdui Sergiu,

CONSTATĂ:

I. Argumentele sesizării

La 10 august 2020 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea inculpaților Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorojnii Victor și Ișcenco Veaceslav, readresată pentru examinare potrivit competenței de către Secretarul de Stat al Ministerului Justiției, Dorin Lișman, prin care se invocă neasigurarea participării inculpaților la ședințele judecătorești, desfășurate de către Curtea de Apel Chișinău la judecarea cauzei penale.

La 15 august 2020 prin dispoziția inspectorului judecător principal, Ioana Chironet nr.741s-1097 p/m sesizarea a fost repartizată pentru verificare inspectorului- judecător Diana Ioniță.

Petiționarii Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorojnii Victor și Ișcenco Veaceslav menționează că, pe rolul Curții de Apel Chișinău se află cauza penală cu nr. 02-1a-19941-26082016 de învinuire a lor în baza art. 283, 145 alin. (2) și 361 alin. (2) Cod penal. Autorii menționează că, dosarul se judecă în apel în baza apelului procurorului Pitel Anatolie din cadrul PCCOCS, declarat împotriva sentinței instanței de fond din 10 iunie 2016. Prin cererea de apel al procurorului a fost solicitată inculpaților pedeapsa închisorii pe viață în penitenciar de tip închis.

Suplimentar, autorii sesizării menționează că, deși la caz au fost fixate mai multe ședințe de judecată (la 10 iunie 2020, 7 iulie 2020, 16 iulie 2020), acestea s-au petrecut în lipsa lor, nefiind dispusă escortarea. Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorojnii Victor și Ișcenco Veaceslav consideră că, prin ne escortarea pentru participarea la ședințele judecătorești, dar și prin neasigurarea participării lor la ședințe prin intermediul teleconferinței au fost discriminați, fiindu-le încălcate drepturile de acces liber la justiție (stabilit la art. 19 din Codul de procedură penală și art. 20 din Constituția Republicii Moldova), dreptul la apărare (stabilit la art. 26 din Constituția Republicii Moldova), dreptul la folosirea căilor de atac (stabilit la art. 119 din Constituția Republicii Moldova), finalmente a fost încălcat și art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (dreptul la un proces echitabil).

Autorii actului de sesizare solicită examinarea sesizării, constatarea faptului discriminării sale ca și inculpați în cauza penală și constatarea faptului încălcării dreptului

la un proces echitabil garantat de Constituție la art. 16 și 20, precum și constatarea încălcării art. 1 și art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului din partea autorităților din Republica Moldova.

2. Aprecierea Inspecției Judiciare

La data de 10.09.2020 Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Diana Ioniță a adoptat decizia nr. 730 s – 1083 p/m (conexată prin încheierea din 22.08.2020 cu nr.741s-1097p/m, de respingere ca neîntemeiată sesizarea declarată de cet. Russu Denis, Timoftei Oleg, Pridorjii Victor și Ișcenco Veaslav din motivul lisei temeiurilor de abateri disciplinare, pe faptele/acțiunile descrise, care sunt neîntemeiate, acestea neconstituind temeiurile unor abateri disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în sesizare, Inspecția judiciară nu a stabilit careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorii vizați în sesizare a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea a fost apreciată ca fiind întemeiată și respinsă.

3. Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia din 10 august 2020 a Inspecției judiciare nr. 741 s – 1097 p/m, emise pe marginea sesizării depuse, cet. Russu Denis, a depus o contestație la data de 07.10.2020 (ținând cont de recepția deciziei inspecției judiciare la data de 28.09.2020), prin care își exprimă dezacordul asupra deciziei contestate.

În motivarea contestației depuse, cet. Russu Denis a indicat în mod repetat asupra încălcărilor invocate în sesizările, indicând că Inspecția Judiciară eronat a concluzionat asupra netemeinicii sesizării, pe care a examinat-o superficial, menționând că judecătorii sunt pasibili atragerii la răspundere disciplinară în baza art. 4 lit. b), c), p) al Legii nr. 178 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

Examinând contestația cet. Russu Denis împotriva deciziei Inspecției Judiciare și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de inspectorul-judecător în decizie și cele a petiționarului în contestație, Completul de examinare a contestațiilor consideră că, contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 26 din Legea nr. 178 cu privire la atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, (1) După finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

Potrivit art. 28 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor

inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Astfel, verificînd circumstanțele de fapt, raportate la prevederile legale aplicabile, Completul de examinare a contestațiilor reține că, art. 4 alin. (1) din legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor enumără în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Completul de examinare a contestațiilor reține că autorii sesizării nu au arătat careva temeieri concrete prevăzute de lege pentru a fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorilor, prevăzute de art. 4 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, exprimîndu-și dezacordul cu faptul că nu le-a fost asigurată prezența fizică la ședințele de judecată în care aceștia au calitate de inculpați.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor examinînd informația din sesizare, datele din PIGD, constată că, pe rolul Curții de Apel Chișinău se află pentru examinare în ordine de apel cauza penală de învinuire a Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorjoi Victor și Ișcenco Veaceslav, condamnați prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 iunie 2016 pe art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), i), j) și m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b), g), i), j), m) Cod penal, iar inculpatul Russu Denis suplimentar și pe art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Cauza penală menționată mai sus a fost repartizată în mod automat aleatoriu spre examinare judecătorului raportor din Cadrul Curții de Apel Chișinău, Stelian Teleucă. Examinarea cauzei a fost inițial în completul format din judecătorii Teleucă Stelian, Melinteanu Iurie și Diaconu Mihail.

Prin încheierea președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Lidia Bulgac din 10 iunie 2020 s-a dispus schimbarea completului judecătoresc stabilit inițial prin substituirea judecătorului Melinteanu Iurie (în legătură cu demisia), cu judecătorul Sergiu Furdui, totodată, judecătorului Stelian Teleucă în completul judecătoresc nou format, atribuindu-i-se calitatea de președinte de ședință.

Totodată, a fost stabilit că, ședința de judecare a cauzei în ordine de apel în privința inculpaților Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorjoi Victor și Ișcenco Veaceslav, fixată pentru 10 iunie 2020 a fost amânată pe motiv de neprezentare a avocatului- apărător, Nelly Babcinschi.

Ulterioara ședință, din 07 iulie 2020 a fost amânată la solicitarea inculpatului Russu Denis în legătură cu rezilierea contractului de asistență juridică calificată cu avocatul Nelly Babcinschi și solicitarea unui avocat garantat de stat.

Cît privește ședința de judecată care a fost fixată pentru 16 iulie 2020, la această ședință s-a prezentat avocatul garantat de stat al lui Russu Denis, Mazur Svetlana, care, însă, a solicitat termen pentru studierea materialelor cauzei, iar ședința a fost amânată pentru 04 septembrie 2020.

Totodată, ședința de judecată din 04.09.2020 nu a fost una lucrativă pe motivul imposibilității formării completului judecătoresc, fiind amânată pentru 14 septembrie 2020, ora 15.30.

Completul de examinare a contestațiilor atestă că, ori de câte ori se amânau ședințele în cauza penală cu nr. 02-1a-19941-26082016, pentru ședințele ulterioare, prin încheierile judecătorului-raportor, Stelian Teleucă, se dispunea asigurarea efectuării teleconferinței cu fiecare inculpat în parte.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor reține că, necesitatea petrecerii ședințelor de judecată prin intermediul sistemului de teleconferință, inclusiv în cauza penală vizându-i pe petiționarii Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorjînii Victor și Ișcenco Veaceslav, în calitatea lor de inculpați pe cauza penală aflată pe rolul Curții de Apel Chișinău, a fost condiționată de prevederile Legii nr. 69 "cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte legislative" din 21 mai 2020, unde la art. XXIII alin. (1) este prevăzută situația participării persoanelor deținute în penitenciare, în scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică, declarate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, la examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind emiterea și prelungirea mandatelor de arestare și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate, doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor respinge alegația autorilor despre neasigurarea participării lor (prin escortare sau sistem de teleconferință) la ședințele de examinare în apel a cauzei penale în privința lor pe motiv că, ședințele menționate în actul de sesizare efectiv n-au avut loc, fiind amânate pe diverse motive.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor respinge și alegațiile autorilor sesizării raportate la încălcarea de către instanța de apel a drepturilor de acces liber la justiție (stabilit la art. 19 din Codul de procedură penală și art. 20 din Constituția Republicii Moldova), dreptului la apărare (stabilit la art. 26 din Constituția Republicii Moldova), dreptului la folosirea căilor de atac (stabilit la art. 119 din Constituția Republicii Moldova), precum și dreptului la un proces echitabil (stabilit la art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului), or de fapt odată cu amânarea ședințelor de judecată la care efectiv nu au fost examinate chestiunile ce vizează fondul apelurilor, nu pot avea loc încălcările vizate.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor reține că, ședințele judecătorești în repetate rânduri au fost amânate (din 10 iunie 2020, 07 iulie 2020, 16 iulie 2020) anume în vederea asigurării exercitării efective a dreptului la apărare a inculpatul Russu Denis.

În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor atrage atenția asupra faptului că conform art. 114 din Constituția Republicii Moldova și art. 15 din Legea nr. 514 din 06.07.1995 cu privire la organizarea judecătorească, justiția se desfășoară în numele Legii prin intermediul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor.

La caz se desprinde că, cauza penală vizându-i pe petiționarii și care au statut de inculpați, are statut de examinare, iar următoarea ședință de examinare este fixată pentru 07 decembrie 2020 orele 15.00, iar valorificarea drepturilor invocate ca pretins încălcate urmează a fi realizată prin formularea de către inculpați (direct sau prin intermediul avocaților) cererilor și demersurilor în cadrul examinării cauzei, inclusiv în ordine de apel.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor atestă că, Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 89/4 din 20 ianuarie 2013, modificată prin hotărârea nr. 146/7 din 03 martie 2015, a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare. Potrivit pct. 2.2 al Regulamentului citat, în activitatea sa, inspecția judiciară este obligată să respecte independența judecătorului, precum și autoritatea de lucru judecat.

Respectiv, potrivit prevederilor art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în desfășurarea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere contravențională sau penală conform legii.

În același rînd, Completul de examinare a contestațiilor reține că, potrivit art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 (cu modificările și completările ulterioare), puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de desfășurare a justiției, pe care le execută în baza legii.

Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Conform principiilor generale stabilite nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Urmare a celor menționate, Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii urmează să intervină la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a avea careva incursiuni în procesul de desfășurare a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de desfășurare a justiției.

Completul de examinare a contestațiilor respinge și afirmația autorilor sesizării despre constatarea faptului discriminării lor la examinarea cauzei în ordine de apel, or examinarea solicitării în acest capăt ține de competența Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității - autoritate publică autonomă în domeniul de prevenire și combatere a discriminării pe diferite criterii și în diferite domenii.

Cît privește argumentele Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorjînii Victor și Ișenco Veaceslav, referindu-se la neparticiparea sa la ședințele judecătorești (din 10 iunie 2020, 7 iulie 2020, 16 iulie 2020) în ordine de apel, care efectiv n-au avut loc, fiind amânate la solicitarea apărătorului, constatările acestea, în opinia Completului de examinare a contestațiilor, nu pot fi reținute ca date pertinente pentru a angaja răspunderea disciplinară a judecătorilor vizați în sesizare, or abaterea disciplinară, imputată judecătorilor nu poate fi bazată pe presupuneri, aceasta nefiind o categorie abstractă și iluzorie, dar poate fi constatată atunci cînd prezintă elemente constitutive distincte, iar probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

Astfel, important este faptul că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili, dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor reține că, potrivit art.20 alin. (1) din Legea nr. 178, sesizarea cu privire la faptele judecătorului urmează să corespundă anumitor cerințe de formă și conținut, care să includă exigențele stabilite la lit. a)-f).

Urmare a celor menționate, Completul de examinare a contestațiilor reține o necorespondere a conținutului sesizării prevederilor legale menționate, or argumentele autorilor sesizării sunt axate pe dezacordul cu neparticiparea la ședințele de judecare în apel, fixate pentru 10 iunie 2020, 07 iulie 2020, 16 iulie 2020.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor conchide că, argumentele petiționarilor din actului de sesizare, probele administrate, denotă la neîntrunirea elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, care este în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Teleucă Stelian, Diaconu Mihail și Furdui Sergiu potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în faptele invocate din sesizare.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor respinge și argumentele invocate de către petiționarul D.Russu în contestația înaintată împotriva decizia Inspecției judiciare, cu privire la prezența în acțiunile judecătorilor vizați în sesizare a elementelor componenței de abatere disciplinară prevăzută de art. 4 lit. b), c), p) al Legii nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, or aceasta sunt de aceeași natură asupra cărora s-a expus inspecția în decizia contestată, și care nu răstoarnă concluzia despre netemeinicia sesizării inițiale.

Urmare a celor menționate mai sus, Completul de examinare a contestațiilor apreciază ca fiind justă concluzia și soluția Inspecției judiciare cu privire la netemeinicii sesizării petiționarei, din motivul neconstatării a careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorilor, nominalizat în sesizare, persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 al. 1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor consideră că, faptele descrise în sesizare nu întrunesc condițiile unei abateri disciplinare, de aceea sesizarea petiționarilor corect a fost respinsă de către inspecția judiciară ca fiind neîntemeiată.

Urmare a celor menționate, Completul de contestație consideră întemeiată și legală decizia Inspecției Judiciare din 10 septembrie 2020, prin care s-a respins ca neîntemeiate sesizarea declarată de cet. Russu Denis, Timofti Oleg, Pridorjii Victor și Ișcenco Veaceslav .

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului vizat persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 al.1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, invocate de petiționară, Completul de examinare a contestațiilor consideră că Inspecția judiciară întemeiat a respins propunerea de admitere a sesizării parvenite, fapte ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de admisibilitatea al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se resping ca fiind neîntemeiate contestația declarată de către cet. Denis Russu împotriva deciziei Inspecției Judiciare din 10 septembrie 2020, Nr.741s – 1269p/m.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte /semnătura/ Anatolie Minciuna

Memebri /semnătura/ Igor Mânăscurtă

/semnătura/ Veronica Mocanu